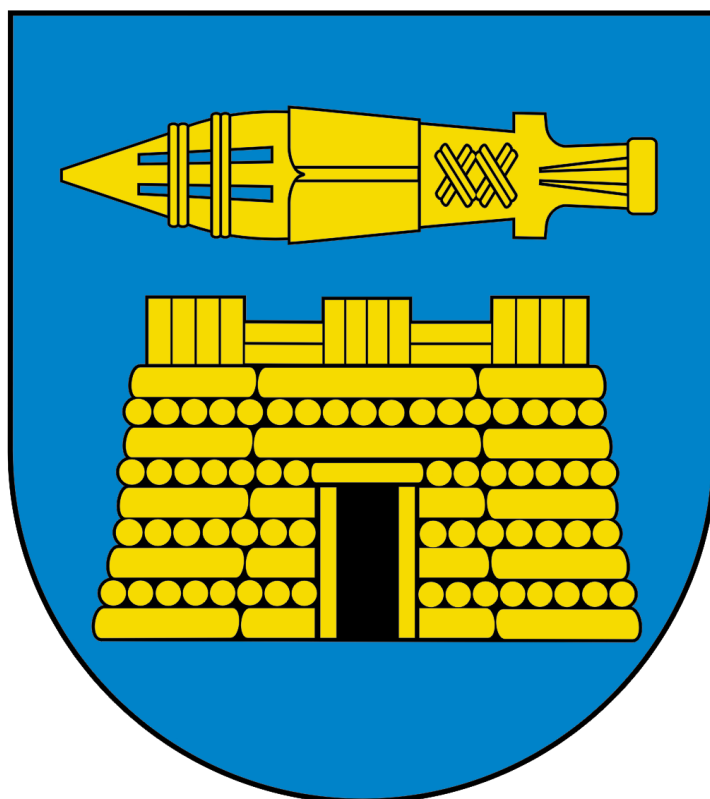

Analiza stanu gospodarki
odpadami komunalnymi
na terenie Gminy Zgorzelec za 2023 r.

GMINA ZGORZELEC

Zgorzelec, kwiecień 2024 r.

Cel przygotowania Analizy

Analiza została przygotowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Zgorzelec w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

1. Podstawa prawna sporządzenia Analizy

Analiza została przygotowana w oparciu o art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399).

2. Ogólna charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Zgorzelec

1 lipca 2013 r. ruszył nowy system gospodarki odpadami komunalnymi. Zasadniczym zmianom, uległ sposób odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, jak również finansowania kosztów transportu odpadów, ich zagospodarowania i administracji systemem.

Od tego momentu właściciele nieruchomości obowiązani są wносить opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, która przejęła obowiązki przedsiębiorców w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów.

Rada Gminy Zgorzelec na początku działania systemu podjęła decyzję o objęciu odbiorem odpadów komunalnych zarówno nieruchomości zamieszkałe jak i nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne oraz ustaliła stawkę i sposób naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a także tryb, sposób i częstotliwość jej wnoszenia.

Od 1 stycznia 2021 r. zgodnie z uchwałą Rady Gminy Nr 176/20 z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie objęcia odbiorem odpadów komunalnymi nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, Rada Gminy Zgorzelec postanowiła odbierać odpady komunalne z następujących nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne należących do:

- 1) Gminy Zgorzelec, Urzędu Gminy Zgorzelec, jednostek organizacyjnych Gminy Zgorzelec oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Zgorzelcu z siedzibą w Radomierzycach;
- 2) podmiotów leczniczych oraz domów pomocy społecznej;
- 3) niepublicznych przedszkoli i żłobków;
- 4) cmentarzy parafialnych.

Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych zależy od liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość. Od 1 marca 2020 r. w Gminie Zgorzelec wszedł obowiązek segregowania odpadów, w związku ze zmianą ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Od 1 maja 2022 r. w przypadku selektywnego zbierania odpadów komunalnych wynosiła ona 36 zł od osoby miesięcznie. Jeśli właściciel nieruchomości nie spełniał obowiązku segregacji odpadów, wówczas indywidualnie

naliczana była stawka opłaty podwyższonej, która wynosiła 108 zł od osoby miesięcznie. Od 1 stycznia 2021 roku właściciele budynków jednorodzinnych mogą skorzystać z ulgi w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeśli zdecydują się na kompostowanie bioodpadów w przydomowym kompostowniku. Wysokość zwolnienia wynosi 1,00 zł miesięcznie od osoby na danej nieruchomości. Na dzień 31.12.2023 roku 100 właścicieli nieruchomości zadeklarowało kompostowanie odpadów ulegających biodegradacji w przydomowym kompostowniku. W zgłoszonych 100 nieruchomościach kompostujących bioodpady zamieszkuje 285 osób.

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy. Z tych opłat gmina pokrywa koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- tworzenia i utrzymywania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- obsługi administracyjnej tego systemu,
- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Wszystkie odpady objęte gminnym systemem odbioru odpadów trafiają do Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Lubaniu.

W wyniku rozstrzygniętego w czerwcu 2023 r. przetargu, odpady komunalne z terenu gminy odbierają: Zakład Gospodarki i Usług Komunalnych Sp. z o.o. z Lubania oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z/s w Zgorzelcu. Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej odbiera odpady z miejscowości: Łagów, Jędrzychowice, Żarska Wieś, Przesieczany, Gronów, Pokrzywnik i Sławnikowice. Pozostały teren gminy obsługuje Zakład Gospodarki i Usług Komunalnych.

Na mocy uchwał Rady Gminy Zgorzelec podjętych w marcu 2016 r. dotychczasowy system gospodarki odpadami uległ zmianom. Począwszy od lipca 2016 r., mieszkańcy gminy, którzy zadeklarowali selektywną zbiórkę odpadów komunalnych, oprócz możliwości prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów ze szkła, tworzyw sztucznych i papieru w pojemnikach zlokalizowanych w miejscach publicznych o pojemności 2,5 m³ oraz bioodpadów w pojemnikach o pojemności 1,1 m³, mogą również gromadzić na terenie własnych nieruchomości surowce wtórne w odpowiednich workach w kolorze:

- zielonym – przeznaczonych na opakowania szklane,
- niebieskim – przeznaczonych na makulaturę,
- żółtym – przeznaczonych na opakowania z tworzyw sztucznych,

oraz bioodpady w specjalnych pojemnikach przeznaczonych na odpady ulegające biodegradacji.

Począwszy od września 2016 r. mieszkańcy gminy podlegają kontroli w zakresie prawidłowego segregowania odpadów komunalnych. W trakcie kontroli mieszkańcy są informowani o wynikach przeprowadzonej kontroli oraz o ewentualnych działaniach niezbędnych do podjęcia w celu prawidłowej segregacji odpadów.

Odpady komunalne z terenu nieruchomości odbierane są z następującą częstotliwością:

- odpady zmieszane i posortownicze – co dwa tygodnie,
- surowce wtórne (odpady ze szkła, papieru i tworzyw sztucznych) – raz w miesiącu,

- odpady ulegające biodegradacji – w okresie wiosenno-letnim (od kwietnia do października) co dwa tygodnie. W okresie jesienno-zimowym (od listopada do marca) zmniejszono częstotliwość odbioru odpadów ulegających biodegradacji – raz w miesiącu.

W miejscowościach Radomierzyce, Żarska Wieś i Jerzmanki działają Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych tzw. PSZOKi.

Do Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych można dostarczać:

- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony,
- zużyte baterie i akumulatory,
- papier i makulaturę,
- szkło,
- tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe,
- odpady ulegające biodegradacji w tym odpady zielone,
- odpady budowlane i rozbiórkowe.

Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w 2023 roku czynne były: we wtorki, czwartki i soboty w godzinach od 13:00 do 17:00.

Przeterminowane leki można dostarczać do pojemników zlokalizowanych w ośrodkach zdrowia w miejscowościach Żarska Wieś, Radomierzyce i Trójca.

3. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399), podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych bezpośrednio do instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

Wszystkie odebrane z terenu Gminy Zgorzelec odpady komunalne objęte gminnym systemem odbioru odpadów trafiają do Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Lubaniu.

4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Art. 3 ust. 2 pkt 2 pkt a) ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399), nałożył na gminy obowiązek zapewnienia budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Realizując ten obowiązek, Gmina Zgorzelec w 2011 r. zawarła porozumienie międzygminne z Gminą Miejską Lubań i przystąpiła do wspólnej realizacji

rozbudowy instalacji zagospodarowania odpadów komunalnych w Centrum Utylizacji Odpadów Gmin Łużyckich w Lubaniu oraz jej eksploatacji.

Art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399), zobowiązał gminy do utworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Realizując ten obowiązek, we wrześniu 2013 r. uruchomiono dwa Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, w miejscowościach Żarska Wieś i Radomierzyce. W lipcu 2019 r. gmina uruchomiła kolejny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych w Jerzmankach. PSZOKi są łatwo dostępne dla wszystkich mieszkańców gminy i zapewniają przyjmowanie takich odpadów komunalnych jak: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, zużyte baterie i akumulatory, papier i makulaturę, szkło, tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe, odpady ulegające biodegradacji w tym odpady zielone, odpady budowlane i rozbiórkowe.

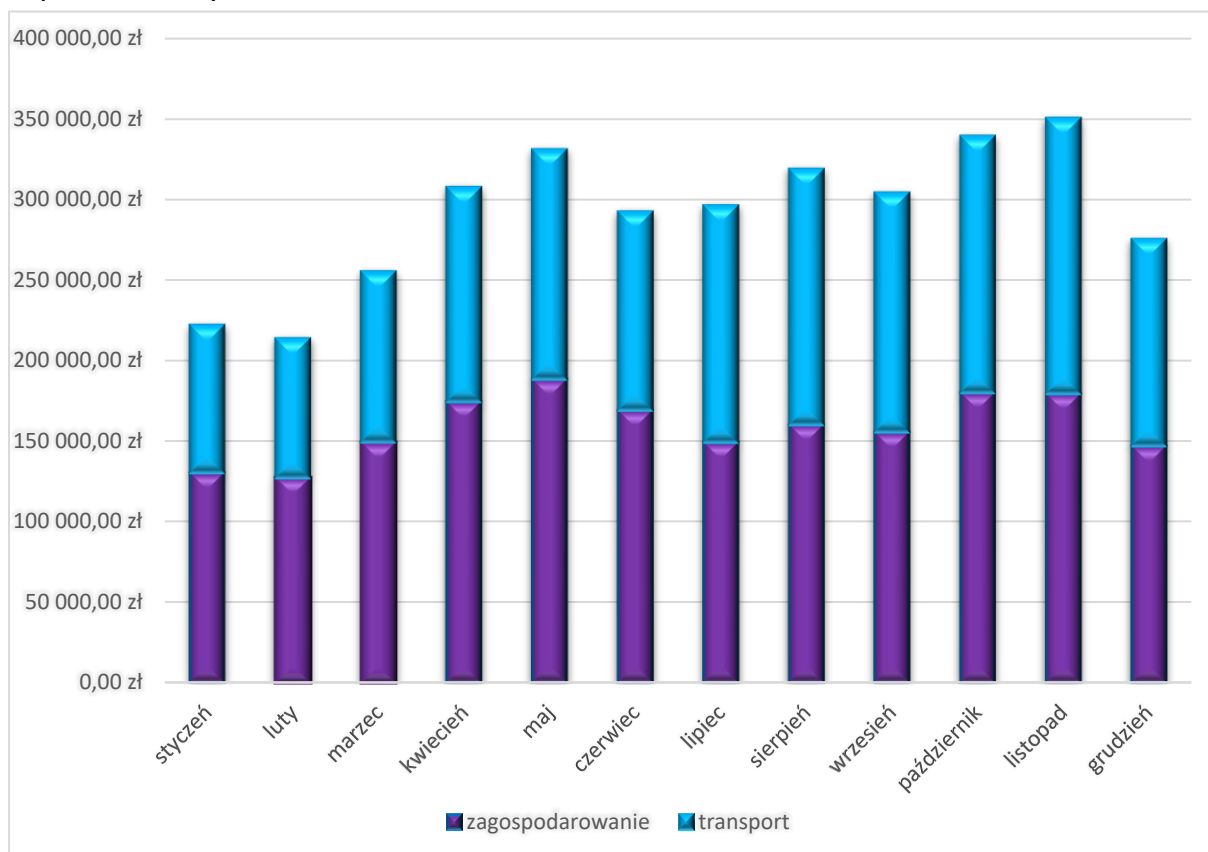
Od lipca 2019 r. mieszkańcy Gminy Zgorzelec mają możliwość złożenia wniosku o podstawienie kontenera na meble i inne odpady wielkogabarytowe bezpośrednio z terenu nieruchomości w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Usługa ta zastąpiła tzw. wystawki, gdzie mieszkańcy w celu pozbycia się wspomnianych odpadów musieli dostarczyć je do ogólnodostępnego kontenera podstawianego przez gminę. Taki sposób zbiórki przysparzał dużo problemów zarówno mieszkańcom jak i firmie odbierającej odpady komunalne, ze względu na wykorzystywanie wystawek przez przedsiębiorców (odpady z warsztatów itp.).

5. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Poniesione przez Gminę Zgorzelec koszty związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych za miesiące od stycznia do grudnia 2023 r. wyniosły **3 506 275,56 zł**, z tego:

- 1 598 196,96 zł to koszty odbioru odpadów komunalnych,
- 1 908 078,60 zł to koszty zagospodarowania odpadów w IPOK.

Koszty odbioru i zagospodarowania odpadów w poszczególnych miesiącach 2023 r. przedstawia wykres nr 1.

Wykres nr 1. Koszty odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w poszczególnych miesiącach 2023 r.

Powyższy wykres przedstawia koszty transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych. Były one zależne od masy odpadów odebranych w poszczególnych miesiącach roku i oscyływały w granicach od 213 742,50 zł (luty) do nawet 350 584,20 zł (listopad).

6. Liczba mieszkańców

Liczba mieszkańców według stanu na dzień 31.12.2023 r.:

- 7 386 mieszkańców na podstawie danych pochodzących ze złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,

- 8 758 mieszkańców na podstawie danych z ewidencji ludności (w tym 8565 osób zgłoszonych na pobyt stały i 193 osób zgłoszonych na pobyt czasowy).

Liczba osób zamieszkałych wykazanych z deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2023 zwiększyła się o 164 osoby w stosunku do roku 2022.

Na bieżąco prowadzone są działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzenie ich ze stanem faktycznym.

7. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Z uwagi na fakt wyjęcia z gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi części właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, Gmina Zgorzelec poinformowała o tym, że od stycznia 2021 roku należy zawrzeć umowę na odbiór odpadów komunalnych oraz dostarczyć kopię umowy do siedziby Urzędu Gminy Zgorzelec. Wszyscy właściciele nieruchomości niezamieszkałych dostarczyli stosowne dokumenty, na dzień 31.12.2023 r. -177 właścicieli nieruchomości niezamieszkałych zawarło umowy na odbieranie odpadów komunalnych, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399).

8. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

W 2023 roku odebrano z terenu Gminy Zgorzelec 2287,0270 Mg odpadów zmieszanych. Masa odebranych odpadów zmieszanych z terenu gminy zwiększyła się w porównaniu z rokiem 2022 o ok. 99,619 Mg. W związku ze zwiększeniem ilości osób wykazanych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2023 na jednego mieszkańca przypadało 310 kg odebranych odpadów zmieszanych, a w roku 2022 na jednego mieszkańca przypadało 302 kg odebranych odpadów zmieszanych.

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odebranych odpadów komunalnych w Mg
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	24,6100
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	10,5300
15 01 07	Opakowania ze szkła	0,0300
20 01 01	Papier i tektura	50,2890
20 01 02	Szkło	199,6970
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0800

20 01 39	Tworzywa sztuczne	280,1190
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	613,1620
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2287,0270
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	38,3400

Tabela nr 1 Informacja o odebranych odpadach komunalnych w 2023 r.

Łączna masa odebranych odpadów komunalnych w 2023 roku wyniosła 3503,8840 Mg.

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odebranych odpadów komunalnych w Mg
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	99,5400

Tabela nr 2 Informacja o odebranych odpadach budowlanych i rozbiórkowych w 2023 r.

Łączna masa odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych w 2023 roku wyniosła 99,5400 Mg.

Gmina Zgorzelec w celu zapewnienia mieszkańcom dogodnego dostępu do punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, z uwagi na duże rozproszenie miejscowości prowadzi trzy takie punkty. Na północy gminy funkcjonuje PSZOK w Żarskiej Wsi, na południu gminy PSZOK w Radomierzycach, a w centralnej części PSZOK w Jerzmankach.

Corocznie odnotowuje się zwiększone zainteresowanie PSZOK-ami, co świadczy o zwiększeniu świadomości ekologicznej. W poniższej tabeli przedstawiono ilości zebranych odpadów w PSZOK-ach.

PSZOK	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odebranych odpadów komunalnych w Mg	Masa odebranych odpadów komunalnych w Mg
Żarska Wieś	16 01 03	Zużyte opony	10,96	36,34
Jerzmanki			11,72	
Radomierzyce			13,66	
Żarska Wieś	20 01 01	Papier i tektura	6,32	22,88
Jerzmanki			10,76	
Radomierzyce			5,80	
Żarska Wieś	20 01 02	Szkło	4,58	16,34
Jerzmanki			8,18	
Radomierzyce			3,58	
Żarska Wieś	20 01 10	Odzież	13,92	20,18
Jerzmanki			2,48	
Radomierzyce			3,74	
Radomierzyce			0,04	
Żarska Wieś	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	7,14	20,52
Jerzmanki			6,74	
Radomierzyce			6,64	
Żarska Wieś	20 01 39	Tworzywa sztuczne	2,66	13,20
Jerzmanki			5,62	
Radomierzyce			4,92	
Żarska Wieś	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	11,40	62,12
Jerzmanki			34,06	
Radomierzyce			16,66	
Żarska Wieś	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	103,64	284,70
Jerzmanki			89,36	
Radomierzyce			91,70	

Tabela nr 3 Informacja o odpadach komunalnych zebranych w punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

PSZOK	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odebranych odpadów komunalnych w Mg	Masa odebranych odpadów komunalnych w Mg
Żarska Wieś	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	38,82	187,72
Jerzmanki			76,92	
Radomierzyce			71,98	

Tabela nr 4 Informacja o odpadach budowlanych i rozbiórkowych zebranych w punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

W 2023 r. zebrano w punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych 476,2400 Mg odpadów komunalnych. Jest to o ok. 76,01 Mg odpadów więcej w porównaniu z rokiem poprzednim.

Na terenie Gminy Zgorzelec funkcjonują dwa podmioty zbierające odpady komunalne stanowiące frakcje odpadów komunalnych. W poniższej tabeli zestawiono odpady zebrane w 2023 roku przez te podmioty.

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odebranych odpadów komunalnych w Mg
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	104,30
15 01 04	Opakowania z metali	14,3886

Tabela nr 5 Informacja o odpadach komunalnych zebranych przez podmioty zbierające odpady komunalne stanowiące frakcje odpadów komunalnych.

Łączna masa zebranych odpadów komunalnych w 2023 roku przez podmioty zbierające odpady komunalne stanowiące frakcje odpadów komunalnych wyniosła 118,6886. Podmioty zbierające odpady komunalne zebrały o ok. 9 Mg więcej odpadów w porównaniu z rokiem 2022.

Odpady selektywnie zebrane, które są odbierane z terenu gminy oraz zebrane w PSZOK-ach dostarczane są do Instalacji Przetwarzania Odpadów, w której przygotowywane są do przekazania do recyklerów. Odpady odebrane oraz zebrane w PSZOK-ach, o kodach 20 01 01 (papier i tektura), 20 01 02 (szkło), 20 01 39 (tworzywa sztuczne) poddane zostały doczyszczeniu w wyniku tego powstały odpowiednio odpady o kodach 15 01 01 (opakowania z papieru i tektury), 15 01 02 (opakowania z tworzyw sztucznych), 15 01 04 opakowania z metali, 15 01 07 (opakowania ze szkła), które przekazane zostały do ostatecznego recyklera.

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odebranych i zebranych odpadów w tonach [Mg]	Masa odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi w tonach [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	128,9100	213,8473
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	10,5300	110,1059
15 01 03	Opakowania z drewna	0,0000	0,0050
15 01 04	Opakowania z metali	14,3886	41,4580
15 01 05	Opakowania wielomateriałowe	0,0000	3,8960
15 01 07	Opakowania ze szkła	0,0300	221,5762
19 12 02	Metale żelazne	0,0000	15,1195
19 12 03	Metale nieżelazne	0,0000	0,1200
19 12 04	Tworzywa sztuczne i guma	0,0000	2,4800
19 12 05	Szkło	0,0000	2,1600
19 12 07	Drewno inne niż wymienione w 19 12 06	0,0000	40,8290
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	675,2820	503,5825

Tabela nr 6 Informacja o masie odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi z odpadów odebranych i zebranych z terenu gminy.

Łączna masa odebranych i zebranych odpadów opakowaniowych w 2023 r. wyniosła 829,1406, tj. o ponad 100 Mg więcej w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Łączna masa odpadów opakowaniowych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi wyniosła w 2023 roku 1155,1794 Mg, wzrosła o ponad 600 Mg w porównaniu z 2022 r.

9. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Przekazane do Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych zmieszane odpady komunalne poddawane są procesom mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów. Z łącznej masy przekazanych w 2023 r. do IPOK zmieszanych odpadów komunalnych (2287,0270 Mg) do składowania skierowanych zostało 1221,9201 Mg odpadów powstałych po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu.

10. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

W 2023 roku z terenu Gminy Zgorzelec odebrano i zebrano łącznie 4098,8126 Mg odpadów komunalnych. Odebrane odpady o kodzie 20 03 01, których masa wyniosła 2287,0270 Mg przekazano do instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

Spośród odebranych zmieszanych odpadów komunalnych z terenu Gminy Zgorzelec, po sortowaniu wyodrębniono odpady o kodach: 19 12 12 inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11-779,684 Mg, 19 05 99 inne niż wymienione odpady – 264,2657 Mg, 19 05 03 Kompost nieodpowiadający wymaganiom (nienadający się do wykorzystania) – 134,9604 Mg, które zostały przekazane do składowania na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

11. Wymagane i osiągnięte przez Gminę Zgorzelec poziomy za 2023 r. przedstawia poniższa tabela:

Poziom	Wymagany	Osiągnięty
przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	min. 35%	28,88 %
ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	-	83,73 %
składowania odpadów komunalnych	-	29,81 %
stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów komunalnych	-	10,28 %

12. Podsumowanie i wnioski

W 2023 roku Gminie Zgorzelec nie udało się osiągnąć wymaganego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Na uwagę zasługuje fakt, że pomimo zwiększenia ilości odebranych odpadów komunalnych z 3811,6426 Mg w roku 2022 r. na 4062,4726 Mg w roku 2023, gminie udało się uzyskać wyższy wskaźnik w porównaniu z wynikiem z 2022 r. tj. 13,96 %, który w 2023 r. wyniósł 28,88 %. W 2022 r. łączna masa odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi wyniosła 535,5102 Mg, natomiast w 2023 r. 1.180,525 Mg. Bardzo duży wzrost masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi przyczynił się do skokowego wzrostu wskaźnika poziomu recyklingu i przygotowania do

ponownego użycia odpadów komunalnych. W 2023 r. Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych, po spełnieniu wielu rygorystycznych wymogów uzyskała zgodę Ministra Rolnictwa na rolnicze wykorzystanie przetworzonych w kompostowni odpadów ulegających biodegradacji, w związku z czym dostarczone do instalacji bioodpady po przetworzeniu są kompostem, który gmina może zaliczyć do wskaźników recyklingu. W analizowanym roku odebrano i zebrano łącznie 675,2820 Mg odpadów ulegających biodegradacji, z czego udało się uzyskać 503,5825 Mg kompostu.

Zgodnie art. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399), gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 25% wagowo za rok 2022; 35% wagowo za rok 2023, 45% wagowo za rok 2024, 55% wagowo za rok 2025. W kolejnych latach osiągnięcie wymaganego prawem wskaźnika przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych na dzień dzisiejszy wydaje się być nierealne. Już od stycznia 2023 roku miała obowiązywać ustawa o rozszerzonej odpowiedzialności producentów (ROP), od 2025 roku zapowiadany jest system kaucyjny. Na chwilę obecną ciężko jest powiedzieć jaki wpływ sam system kaucyjny będzie miał na ilość odpadów komunalnych zebranych i odebranych przez gminy oraz czy odpady opakowaniowe zebrane poprzez system kaucyjny będą wliczane do gminnego systemu jako masa odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi. Jeżeli tak by się nie stało gminy odbierałyby i zbierały jedynie tzw. balast, którego recyklerzy nie chcą skupować z uwagi na zbyt duże koszty jego przetworzenia, a najbardziej wartościowe odpady opakowaniowe byłyby oddawane przez mieszkańców prawdopodobnie do sieci handlowych za kaucję.

Na dzień dzisiejszy trudno jest przewidzieć w jakim kierunku będą zmierzały zmiany legislacyjne związane z odpadami. Wymagane prawem poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w kolejnych latach są na chwilę obecną w zasadzie niemożliwe do osiągnięcia. Obecnie funkcjonujący system gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Zgorzelec stwarza warunki do prawidłowej segregacji odpadów. Kontrole segregacji odpadów prowadzone na bieżąco przez gminę motywują mieszkańców do uczciwego jej prowadzenia. Trudno zatem coś zmienić w sprawnym i dobrym gminnym systemie gospodarki odpadami. Na chwilę obecną tylko zmiana przepisów na takie, które pozwolą gminie osiągnąć wymagane przepisami wskaźniki byłaby w przypadku Gminy Zgorzelec pożądana. Wymagane przepisami wskaźniki powinny odzwierciedlać zaangażowanie mieszkańców w prawidłową segregację odpadów, którą widać chociażby po ilościach zebranych i odebranych odpadów opakowaniowych oraz odpadów ulegających biodegradacji.

Z up. WÓJTA
Sylwia Prabucka
Naczelnik Wydziału Nieruchomości
i Gospodarki Przestrzennej